

RETNINGSLINJER FOR PERIODISK EVALUERING AV STUDIEPROGRAM

NTNU 2024

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	2
2	Om studieprogram	2
3	Mål	3
4	Rammer	3
4.1	Nasjonale og internasjonale føringer.....	3
4.2	NTNUs føringer.....	4
4.3	Ressursbruk og finansiering.....	5
5	Prosess	5
5.1	Forberedelse.....	5
5.2	Evaluering.....	5
5.3	Handlingsplan.....	7
6	Sammensetning av evalueringspanel	7
7	Ansvarsforhold	8
8	Evalueringstemaer	8
8.1	Føringer i kvalitetssystemet.....	8
8.2	Forslag til evalueringstemaer.....	9
8.3	Relevante spørsmål for de ulike tema for evaluering.....	9
8.3.1	Strategisk betydning.....	9
8.3.2	Ett universitet i tre byer.....	10
8.3.3	Læringsmiljø.....	10
8.3.4	Faglig bærekraft.....	10
8.3.5	Økonomisk bærekraft.....	11
8.3.6	Programdesign.....	11
8.3.7	Samfunns- og arbeidslivsrelevans.....	12
8.3.8	Rekruttering.....	12
8.3.9	Gjennomføring og frafall.....	13
8.3.10	Internasjonalisering.....	13
9	Form på evalueringen	14

*Fastsatt av rektor juni 2016
Endret januar 2024*

1 Innledning

«Retningslinjer for periodisk evaluering av studieprogram» gir informasjon og føringer til alle som på en eller annen måte er involvert i periodiske evalueringer ved NTNU. Dokumentet skal ses i sammenheng med «Porteføljeveilederen – retningslinjer for utvikling av studieporteføljen ved NTNU»¹.

Målgruppen er todelt: *Deltagere* i en evaluering og *brukere* av en evaluering. Deltagere omfatter alle som er med i gjennomføringen av en evaluering, så som medlemmer i evalueringspanel, intervjuobjekter og dataanalytikere. Brukere omfatter dem som skal anvende evalueringsresultatene i sitt arbeid med å utvikle kvaliteten i studieprogrammet – dekaner, instituttledere, studieprogramledere, studieprogramråd, emneansvarlige og tillitsvalgte studenter. Samme person kan ha roller som både deltager og bruker.

Retningslinjene skal bidra til å standardisere, effektivisere og forbedre arbeidet med periodiske evalueringer ved NTNU.

Periodisk evaluering av studieprogram er ett av flere virkemidler i «NTNUs kvalitetssystem for utdanning»². Disse evalueringene skal vurdere kvaliteten i studieprogram i et strategisk og mer eksternt perspektiv enn de årlige evalueringene. Periodisk evaluering skal gi utdanningsledelsen grunnlag for å vurdere om studieprogrammet skal videreføres som det er, endres eller nedlegges.

2 Om studieprogram

NTNUs studieforskrift³ definerer studieprogram slik:

Med studieprogram menes en studieenhet som består av en samling emner med totalt læringsutbytte som tilbys studenter å søke på og bli tatt opp til. Et studieprogram kjennetegnes ved at det ikke er nødvendig å søke nytt opptak for å ta nye emner innenfor studieprogrammet.

Alle studietilbud som oppfyller denne definisjonen, skal gjennomgå en periodisk evaluering minimum hvert femte år. Dekan har ansvar for at fakultetet har en rullerende femårsplan for periodiske evalueringer.

Periodisk evaluering omfatter:

- Studieprogram på bachelor-, master- og ph.d.-nivå⁴
- Både heltids- og deltidsstudier
- Årsstudier som oppfyller den overnevnte definisjon av studieprogram
- Etter- og videreutdanningstilbud som oppfyller den overnevnte definisjon av studieprogram
- Fellesprogram/*dual degree*-program

Listen er ikke uttømmende. Studietilbud med andre benevnelser som oppfyller definisjonen av studieprogram er underlagt samme krav.

Studieprogram eies av fakultet med dekan som ansvarlig leder. Eieransvaret innebærer blant annet å sørge for å forberede periodiske evalueringer og å følge opp anbefalingene som fremmes i disse. Dekan kan delegere tilknyttede oppgavene til instituttleder eller studieprogramleder der dette er naturlig, men

¹ [Retningslinjer for utvikling av studieporteføljen ved NTNU](#) («Porteføljeveilederen»)

² [NTNUs kvalitetssystem for utdanning](#)

³ [Forskrift om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet \(NTNU\)](#)

⁴ Denne veiledningen er særlig tilpasset studieprogram på bachelor- og masternivå. Ved periodisk evaluering av ph.d.-program brukes veiledningen på de områder der den oppleves som relevant. Innhold og metoder kan justeres for å sikre at evalueringen bidrar til å nå målene i kapittel 3.

dekan beholder det formelle eieransvaret.

DEL I: Generelt om periodisk studieprogramevaluering

I denne delen av veiledningen gjøres det rede for målsettinger (kapittel 3) og rammer (kapittel 4) for arbeid med periodiske evalueringer.

3 Mål

NTNUs strategi for utdanning og læringsmiljø er tuftet på tre pilarer⁵.

- Utdanning av internasjonalt fremragende kandidater
- Kvalitet i utdanningen
- Utvikling av et godt læringsmiljø

Periodisk evaluering av studieprogram bygger på disse pilarene og er et sentralt verktøy i NTNUs kvalitetsarbeid på utdanningsområdet.

Periodisk evaluering innebærer å undersøke studieprogrammets kvalitet og vurdere om det er tilpasset nåværende og fremtidige behov for kompetanse i samfunns- og arbeidsliv. Formålet er å identifisere forbedringsområder og utforme tiltak som utvikler kvaliteten på det enkelte programmet.

Det systematiske kvalitetsarbeidet skal bidra inn i kunnskapsgrunnlaget for strategisk utvikling på både program- og porteføljenivå. Periodisk evaluering er altså et verktøy for styring og utvikling av studieporteføljen, og skal sikre at den er i samsvar med gjeldende regelverk og at den utvikles i tråd med samfunnsbehovene. Flere fakulteter gjennomfører periodiske evalueringer av nærliggende studietilbud under ett, for å kunne evaluere studietilbudene og lage handlingsplaner i sammenheng.

4 Rammer

4.1 Nasjonale og internasjonale føringer

Den nasjonale studiekvalitetsforskriften⁶ stiller krav om at institusjonene skal ha et kvalitetssikringssystem og krever periodisk evaluering av studietilbud:

§ 2-1. Krav til systematisk kvalitetsarbeid

- (2) Institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av studietilbudene sine. Representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksterne sakkyndige, som er relevante for studietilbudet, skal bidra i evalueringene. Evalueringsresultatene skal være offentlige.

Dette kravet er i tråd med ESG 2015-dokumentet⁷ som pålegger utdanningsinstitusjoner å ha et løpende oppsyn med og periodisk evaluere sine studieprogram.

⁵ Fra «[Kunnskap for en bedre verden. NTNU strategi 2018-2025](#)»

⁶ [Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning](#)

⁷ «[Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area](#)»

1.9 On-going monitoring and periodic review of programmes

Institutions should monitor and periodically review their programmes to ensure that they achieve the objectives set for them and respond to the needs of students and society. These reviews should lead to continuous improvement of the programme. Any action planned or taken as a result should be communicated to all those concerned.

4.2 NTNUs føringer

NTNUs føringer for årlig og periodisk evaluering av studieprogram er beskrevet i «NTNUs kvalitetssystem for utdanning»⁸.

Studieprogramevaluering

Hvert år: Krav

Studieprogramleder skal hvert år gjennomføre en studieprogramevaluering der studieprogrammets indre kvalitet er hovedfokus. Studieprogramleder skal utarbeide en studieprogramrapport (se lenke 6 for mal) med forslag til handlingsplan og vurdering av hvorvidt programmet bør gjennomgå en mer omfattende evaluering.

Tema

Er læringsutbyttebeskrivelsen faglig oppdatert og relevant? Bidrar alle emner og sammenhengen mellom disse til at studentene oppnår læringsutbyttet for programmet? Er læringsmiljøet i studieprogrammet godt? Er det utfordringer som tilsier at studieprogrammet bør gjennomgå en periodisk evaluering tidligere enn planlagt?

Grunnlag

Emnerapporter, studieprogramrapporter og datagrunnlag som søkertall, gjennomførings- og frafallsstatistikk, Studiebarometeret og andre undersøkelser.

Minimum hvert femte år: Krav

Dekan skal minimum hvert femte år påse at det gjennomføres en periodisk studieprogramevaluering med innspill fra studenter, arbeidsliv og eksterne aktører nasjonalt eller internasjonalt. Rapporten lagres og gjenfinnes i dokumenthåndteringsverktøyet KASPER og skal være offentlig. Dekan rapporterer til rektor i kvalitetsmeldingen.

Tema

I tillegg til temaene i de årlige studieprogramevalueringene skal den periodiske programevalueringen ha særlig fokus på studieprogrammets samfunns- og arbeidslivsrelevans, og forholdet til NTNUs profil og strategi. Er det spesifikke utfordringer identifisert i de årlige programevalueringene som bør vies spesiell oppmerksomhet? Skal studieprogrammet videreføres i nåværende form, endres eller legges ned?

Grunnlag

Som for årlige studieprogramevalueringer, i tillegg til strategiplaner, relevante nasjonale og internasjonale undersøkelser og utredninger. I tillegg kan det være behov for å innhente målrettet datagrunnlag for eventuelt hovedfokus som er valgt for evalueringen. I forbindelse med periodisk evaluering skal det foretas en gjennomgang av fagmiljøet tilknyttet til studieprogrammet.

Se «Veiledning for periodisk studieprogramevaluering».

Periodiske og årlige evalueringer henger sammen på flere måter:

⁸ Se fotnote 2

- En periodisk evaluering omhandler de samme temaene som den årlige, men har et strategisk og mer eksternt perspektiv
- En periodisk evaluering bygger på de funn som er gjort i de forutgående årlige evalueringene av programmet
- I året det gjennomføres en periodisk evaluering er det ikke nødvendig å gjennomføre den årlige evalueringen i tillegg

4.3 Ressursbruk og finansiering

Alle prosessene som inngår i NTNUs kvalitetssystem for utdanning⁹ skal gjennomføres som en del av fakultetenes ordinære drift. Dette gjelder også periodiske evalueringer.

Fakultetene kan prioritere å bruke mer ressurser på periodisk evaluering av enkelte program enn andre ut fra hensyn som for eksempel størrelse på studieprogrammet, tverrfaglig kompleksitet eller utfordringer som er identifisert i årlige evalueringene. Det kan være hensiktsmessig å slå sammen evalueringen av to eller flere program som er faglig beslektet og som det kreves samme fagkompetanse og arbeidslivserfaring for å vurdere. For eksempel kan et bachelor- og et masterprogram innen samme fagområde evalueres samlet. Et årsstudium som er sammensatt av emner som utgjør første studieår i en bachelorgrad kan likeledes evalueres samlet med bachelorprogrammet. Det kan også være særskilte grunner til at noen program bør evalueres oftere enn hvert femte år.

DEL II: Retningslinjer

Denne delen av veiledningen gir retningslinjer for arbeidet med periodiske evalueringer med hensyn på prosess, sammensetning av evalueringspanel, evalueringstemaer (kapittel 8) og form på evalueringen (kapittel 9).

5 Prosess

Arbeidet med periodiske evalueringer ved NTNU anbefales delt opp i tre etapper:

1. Forberedelse
2. Evaluering
3. Handlingsplan

Etappene 1 og 3 er dekan ansvarlig for, mens etappe 2 besørges av evalueringspanel(er) oppnevnt av dekan.

5.1 Forberedelse

I rimelig tid før fakultetets rullerende femårsplan for periodiske evalueringer tilsier at en periodisk evaluering skal gjennomføres for et program, skal dekan sørge for at de siste års årlige programrapporter og forrige periodiske evaluering blir gjennomgått. På grunnlag av denne gjennomgangen og vurdering av andre momenter skal dekan sørge for at det blir utarbeidet et mandat som angir:

- Hvilke kvalitetsområder som skal inngå
- Evalueringsmetode
- Sammensetning av evalueringspanel
- Panelleder

5.2 Evaluering

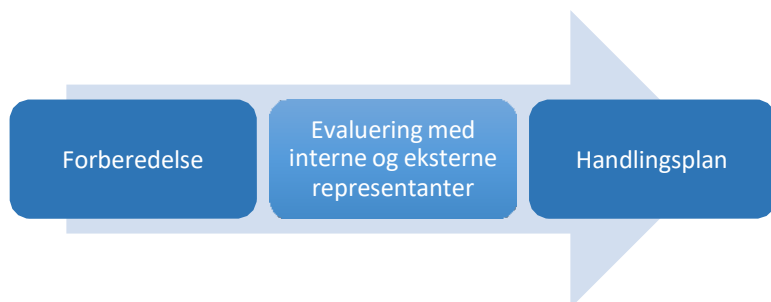
Evalueringen tar utgangspunkt i mandatet. Evalueringspanelet kan velge å ta med kvalitetsområder de

⁹ Se fotnote 2

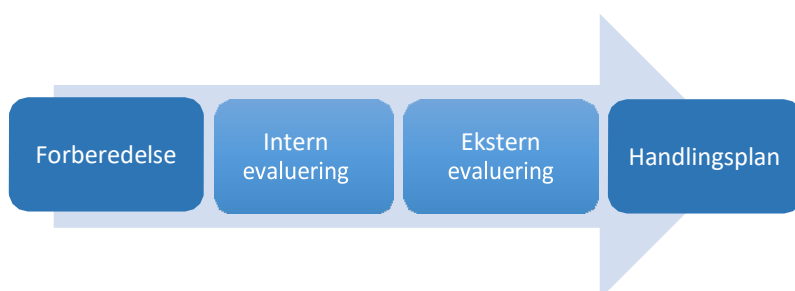
finner relevante utover de som er gitt av mandatet.

Nedenfor skisseres to likeverdige metoder for periodisk evaluering. Begge inneholder de tre etappene forberedelse, evaluering og handlingsplan. Forskjellen ligger i hvordan den andre etappen – evalueringen – organiseres. Dersom evalueringspanelet har begrunnede ønsker om alternativ metodikk, kan dette avtales med dekan.

I *3-trinnsmetoden* settes det sammen et evalueringspanel med både intern og ekstern representasjon. Med denne modellen utarbeides det én samlet evalueringsrapport. Denne modellen har vært den vanligste ved NTNU¹⁰.

I *4-trinns-metoden* nedsettes det to evalueringspaneler – ett internt og ett eksternt – som skal utarbeide hver sin rapport. Den interne evalueringen skal gjennomføres før den eksterne, og den eksterne skal legge den interne rapporten til grunn for sin evaluering.

I tråd med NTNUs strategiske mål om utdanning som holder høy internasjonal kvalitet, bør panelet normalt ha internasjonal sammensetning. Dette gjelder for begge metoder.

Evalueringsrapporten(e) skal inneholde drøftinger av ulike kvalitetsområder for studieprogrammet, angi funn og foreslå tiltak. Grunnlagsinformasjon for evalueringen kan innhentes på ulike måter, som for eksempel:

- Statistikker fra relevante interne og eksterne kilder¹¹
- Spørreundersøkelser (nye eller allerede gjennomførte) rettet mot studenter, tidligere studenter, arbeidsgivere eller tilknyttede faglærere
- Intervju med studenter, tidligere studenter, arbeidsgivere, studieveiledere, studieprogramleder eller tilknyttede faglærere
- Workshops

¹⁰ *Peer evaluation* kan ses på som en variant av 3-trinnsmodellen. Peer evaluation-metoden innebærer at fagmiljøer ved to institusjoner (fra samme eller ulike land) bistår hverandre ved evaluering av hverandres studieprogram, som forutsettes å være ganske like. Fagmiljøet hos den andre institusjonen utgjør da den eksterne representasjonen i evalueringspanelet. Merk at slik representasjon ikke oppfyller kravet om arbeidslivsrepresentasjon som gitt i studiekvalitetsforskriften. Det må derfor sørges for at en slik evaluering også omfatter vurderinger fra eksterne representanter med blikk for samfunns- og arbeidslivets behov.

¹¹ For eksempel fra Studiebarometeret, DBH, Star Tableau og BEVISST

5.3 Handlingsplan

På grunnlag av evalueringsrapporten(e) skal dekan - i samarbeid med studieprogramleder og berørte instituttledere - utarbeide en forpliktende handlingsplan med konkrete tiltak. For hvert tiltak skal det angis hvem som er ansvarlig og en tidsfrist. Handlingsplanen skal stake ut en utviklingsretning for studieprogrammet med en tidshorisont på fem år. De påfølgende årlige evalueringene skal følge opp og rapportere på gjennomføringen av tiltakene i handlingsplanen.

En periodisk evaluering kan også danne grunnlag for en beslutning om å legge ned programmet pga. sviktende kvalitet (jfr. Politikk for kvalitet i og utvikling av studieporteføljen ved NTNU). I så fall vil handlingsplanen beskrive hvordan programmet skal avvikles.

6 Sammensetning av evalueringspanel

Som en del av forberedelsene til en periodisk evaluering skal dekan oppnevne evalueringspanel(er). Nedenfor gis anbefalinger til sammensetning av disse.

For 3-trinns-metoden:

Faglærere fra programmet**	1 - 3*
Vitenskapelig ansatte fra utenlandsk utdanningsinstitusjon eller eventuelt fra universitet eller høyskole i Norge	1 - 2*
Vitenskapelig ansatt med fagdidaktisk eller universitetspedagogisk kompetanse fra NTNU eller annen institusjon (i eller utenfor Norge)	0 - 1
Arbeidslivsrepresentanter (kan være alumner)	1 - 2*
Studenter	2
Studieprogramleder fra annet program ved NTNU, eller annen person med kompetanse som er relevant for valgte fokusområder	0 - 1
Studieveileder for programmet	0 - 1
Sekretær for panelet	1
Sum:	6 - 13

* En av disse utnevnes til leder for panelet.

**Studieprogramleder er blant disse dersom vedkommende er utnevnt til å delta i evalueringspanelet.

For 4-trinnsmetoden:

	Internt panel	Eksternt panel
Faglærere fra programmet**	1 - 3*	
Vitenskapelig ansatte fra utenlandsk utdanningsinstitusjon eller eventuelt fra universitet eller høyskole i Norge		1 - 2*
Vitenskapelig ansatt med fagdidaktisk eller universitetspedagogisk kompetanse fra NTNU eller annen institusjon (i eller utenfor Norge)		0 - 1
Arbeidslivsrepresentanter (kan være alumner)		1 - 2 *
Studenter	2	
Studieprogramleder fra annet program ved NTNU, eller annen person med kompetanse som er relevant for valgte fokusområder	0 - 1	
Studieveileder for programmet	0 - 1	
Sekretær for panelet	1	1
Sum:	4 - 8	3 - 6

* En av disse utnevnes til leder for panelet.

**Studieprogramleder er blant disse dersom vedkommende er utnevnt til å delta i evalueringspanelet.

7 Ansvarsforhold

Tabellen nedenfor oppsummerer ansvar og oppgaver for de ulike rollene:

Rolle	Ansvar og oppgaver
Dekan	<ul style="list-style-type: none">• Å sørge for at fakultetet har en rullerende fem-års plan for periodiske evalueringer• Å sørge for at det gjennomføres periodisk evaluering av alle studieprogram minst hvert femte år i samsvar med denne veiledningen• Å sørge for at det utarbeides mandat for evalueringspanelet/panelene med sammensetning og panelleder, metode og utvalgte kvalitetsområder• Å stille ressurser til rådighet for evalueringen• Å sørge for at det lages en fem-års handlingsplan for programmet etter den periodiske evalueringen og at denne følges opp• Å stille ressurser til rådighet for oppfølging av tiltak i etterkant av evalueringen• Å rapportere de viktigste funn og anbefalinger fra den periodiske evalueringen til rektor via fakultetets årlige kvalitetsmelding
Studieprogramleder	<ul style="list-style-type: none">• Å bidra i arbeidet med å forberede en periodisk evaluering• Å delta som intern representant i evalueringspanelet om dette er gitt i mandatet• Å følge opp den femårige handlingsplanen for studieprogrammet i tett dialog og samarbeid med fakultets- og instituttledelse, emneansvarlige og studenter
Instituttleder	<ul style="list-style-type: none">• Å utføre delegerede oppgaver fra dekan knyttet til periodiske evalueringer• Å stille ressurser til rådighet for evalueringen og oppfølging av tiltak i etterkant av evalueringen
Studieprogramråd	<ul style="list-style-type: none">• Å bidra i evalueringsarbeidet dersom dette er gitt i mandatet• Å se til at utviklingen i studieprogrammet følger den femårige handlingsplanen
Studenter	<ul style="list-style-type: none">• Å bidra som medlem av evalueringspanel eller studieprogramråd• Å delta i spørreundersøkelser og intervjuer

8 Evalueringstemaer

8.1 Føringer i kvalitetssystemet

NTNUs kvalitetssystem for utdanning¹² sier følgende om hvilke temaer en periodisk programevaluering skal inneholde:

Tema (for periodisk studieprogramevaluering)

I tillegg til temaene i de årlige studieprogramevalueringene skal den periodiske programevalueringen ha særlig fokus på studieprogrammets samfunns- og arbeidslivsrelevans, og forholdet til NTNUs profil og strategi. Er det spesifikke utfordringer identifisert i de årlige programevalueringene som bør vies spesiell oppmerksomhet?

¹² Se fotnote 1

Temaer for årlige evalueringer omfatter:

Tema (for årlig studieprogramevaluering)

Er læringsutbyttebeskrivelsen faglig oppdatert og relevant? Bidrar alle emner og sammenhengen mellom disse til at studentene oppnår læringsutbyttet for programmet? Er læringsmiljøet i studieprogrammet godt?

8.2 Forslag til evalueringstemaer

Nedenfor følger en liste over foreslåtte evalueringstemaer for en periodisk evaluering. Lista er basert på føringene i kvalitetssystemet og på kvalitetsområdene definert i «NTNUs politikk for kvalitet i og utvikling av studieporteføljen». Lista er ment som hjelp til å strukturere evalueringen.

- Strategisk betydning
- Ett universitet i tre byer
- Læringsmiljø
- Faglig bærekraft
- Økonomisk bærekraft
- Programdesign
- Samfunns- og arbeidsrelevans
- Rekruttering
- Gjennomstrømning
- Internasjonalisering

En periodisk evaluering vil typisk dekke flere av disse temaene. Før evalueringen velger dekan ut temaer som er av spesiell interesse å se på.

8.3 Relevante spørsmål for de ulike tema for evaluering

Nedenfor er det listet opp eksempler på relevante spørsmål og kilder.

8.3.1 Strategisk betydning

Relevante spørsmål:

- Hvordan er studieprogrammet forankret i NTNUs og fakultetets strategier, herunder også koblinger til forskningsstrategier?
- Gir studieprogrammet studentene kompetanse som er viktig for fremtidens arbeidsliv og et bærekraftig samfunn?
- Hvordan står studieprogrammets profil i forhold til liknende studieprogram ved NTNU eller andre institusjoner i Norge? Kan det være aktuelt å vurdere samarbeid eller arbeidsdeling?
- Er studieplanen for studieprogrammet i tråd med eventuelle nasjonale rammeplaner som gjelder for utdanningen?
- Er det gjort vesentlige endringer i studieprogrammets oppbygning siden forrige periodiske evaluering?

Kilder:

- NTNUs oversikt over studietilbud
- Årlige evalueringsrapporter for programmet
- Tidligere periodiske evalueringer av programmet
- Eventuell forskrift om rammeplan for utdanningen

8.3.2 Ett universitet i tre byer

Relevante spørsmål:

- Driver studieprogrammet samarbeid og videreutvikling av fagmiljøenes kompetanse for å sikre tilsvarende kvalitet i alle studiebyene
- Legger infrastrukturen til rette for god faglig og sosial samhandling mellom studenter og ansatte tilknyttet studieprogrammet?
- Har studietilbudet et helhetlig læringsmiljø basert på felles identitet og lokal kulturbygging?

Informasjonsressurser:

- Emnerapporter
- Programrapporter

8.3.3 Læringsmiljø

Relevante spørsmål:

- Hvordan ser studentene på kvaliteten på undervisning, tilbakemelding og vurdering i programmet?
- Stiller omfanget av organiserte læringsaktiviteter krav til studentenes egeninnsats og tidsbruk som er tilpasset normtallet på 1500 – 1800 timer per år for heltidsstudier¹³?
- Hvordan er læringsmiljøet (fysisk, organisatorisk, psykososialt, digitalt og pedagogisk) ved programmet?
- Hvordan fungerer studieveiledningstilbudet?
- I hvor stor grad stimuleres studentene til faglig engasjement, selvstendighet og kreativitet?
- På hvilke måter medvirker studentene i utviklingen av kvaliteten på læringsaktiviteter og vurderingsformer i programmet?

Kilder:

- Studiebarometeret
- Emnerapporter
- Programrapporter

8.3.4 Faglig bærekraft

Relevante spørsmål:

- Hvordan inkluderes studentene i faget og fagmiljøet?
- Hvordan møter studentene forskning?
- Hvordan møter studenter kunstnerisk utviklingsarbeid i studieprogrammer der dette står sentralt?
- På hvilke måter er studieprogrammet forskningsbasert?
- Har fagmiljøet tilstrekkelig forskningskompetanse til å ivareta studieprogrammets behov (andel førstestillinger, internasjonalt nettverk, dokumenterte resultater på høyt nivå innen forskning)?¹⁴
- Har fagmiljøet tilstrekkelig utdanningsfaglig kompetanse i form av UH-pedagogikk, fagdidaktikk, samt kompetanse til å utnytte digital teknologi for å fremme læring?¹⁴
- Hvor mye «bransjeerfaring» (erfaring fra relevant arbeidsliv) har fagmiljøet?
- Hvordan utvikles den utdanningsfaglige kompetansen i fagmiljøet?
- Er det satt av tilstrekkelig tidsressurs til studieprogramleder?
- Er studieprogramrådet hensiktsmessig sammensatt? Fungerer det tilfredsstillende?
- Hvordan fungerer samarbeidet mellom studieprogramleder, dekan, instituttleder og emneansvarlige og studenter når det gjelder utvikling av kvaliteten i studieprogrammet?

¹³ [Retningslinjer for utforming av studieplaner og emner ved NTNU \(Studieplanveilederen\)](#)

¹⁴ Jfr. kravene til fagmiljø gitt i kapittel 4 i «Krav til studieporteføljen ved NTNU». Se fotnote 1

- Hvordan fungerer samarbeidet mellom involverte parter (interne og eksterne) og studentenes medvirkning i studieprogrammet?

Kilder:

- Mandat for studieprogramleder
- «Porteføljeveilederen»¹⁵
- Studieplan for programmet

Dokumentasjon av fagmiljø som oppgir personer som direkte og regelmessig gir bidrag til utviklingen, organiseringen og gjennomføringen av studietilbudet (se tekstboks under)

Kvalitetssikring og dokumentasjon av fagmiljø tilknyttet studieprogrammet:

Universiteter skal ha dokumenterte rutiner og praksis for kvalitetssikring av nye og eksisterende studietilbud, jf. [merknader til studietilsynsforskriften § 4-1 \(3\)](#). Rutiner og praksis for revidering av allerede akkrediterte studietilbud må også sikre at de nasjonale kravene i studietilsynsforskriftens § 2-3 møtes fullt ut. Den nevnte bestemmelsen stiller krav til kompetansesammensetning, størrelse og stabilitet i fagmiljøet.

NTNU har følgende hovedprinsipper for kvalitetssikring av de formelle kravene til fagmiljø:

1. Kvalitetssikring av alle krav til fagmiljø foretas i forbindelse med periodisk evaluering av studietilbud (minimum hvert femte år).
2. Ved årlig studieplanvedtak bekrefter studieplanmyndigheten at alle formelle krav til studier og fagmiljø er møtt. Dersom det kan være tvil om at noen av kravene er møtt fullt ut, skal kartlegging foretas hyppigere enn ved periodisk evaluering. Frekvens og tiltaksplan avhenger av type svikt, og aktuelle aksjoner skal dokumenteres.

Dette innebærer at alle studieprogram skal kvalitetssikre og dokumentere fagmiljøet i forbindelse med periodisk evaluering. Det er utviklet funksjonalitet for dette i KASPER. Foreløpig er dette en minimumsløsning, med en viss integrasjon av data fra FS. Inntil videre må det derfor også påregnes en del manuelt arbeid for å registrere og vedlikeholde informasjonen.

Se egen [wiki-side med nærmere informasjon om kartlegging og dokumentasjon av krav til fagmiljø](#).

8.3.5 Økonomisk bærekraft

Relevante spørsmål:

- Hvordan er studieprogrammets økonomi og ressursutnyttelse?
- Prioriteres samarbeid fremfor intern konkurranse når det gjelder undervisnings- og personalressurser?
- Hvordan er balansen mellom studieprogrammets ressursbruk og kandidatproduksjon?

Kilder:

- Bevisst

8.3.6 Programdesign

Relevante spørsmål

- Er navnet på studieprogrammet faglig dekkende? Kommuniserer det godt overfor omverden?
- Er læringsutbyttebeskrivelsene for studieprogrammet faglig oppdatert?
- Er læringsutbyttebeskrivelsene i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket?¹⁶

¹⁵ Se fotnote 1

¹⁶ [Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring](#)

- Bidrar alle emner til programmets forventede læringsutbytte?
- Hvordan bidrar undervisnings- og vurderingsformer til at studentene oppnår det forventede læringsutbyttet («constructive alignment»)?
- Er det hensiktsmessig variasjon og balanse i studieprogrammets undervisnings- og vurderingsformer?
- Hvordan fremmer studieprogrammet studentaktiv læring?
- Er læringsressurser (f.eks. bøker, øvingsopplegg) faglig oppdatert?
- Gir emnesammensetningen god faglig progresjon?
- Er programmets læringsutbyttebeskrivelse i samsvar med eventuell rammeplan for utdanningen?
- Hvordan fungerer eventuelle praksiskomponenter og er de i tråd med eventuelle rammeplaner for studiet?
- Hvordan fungerer fellesemnene som del av studieprogrammet?

Kilder:

- Studieplan
- Emnebeskrivelser
- Emnerapporter
- Årlige programrapporter
- Pensumlister
- Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

8.3.7 Samfunns- og arbeidslivsrelevans

Relevante spørsmål:

- Hvor relevant er studieprogrammet for arbeidslivet og for samfunnets kompetansebehov?
- Hvordan er etterspørselen etter kandidater med denne utdanningen?
- Hvor relevant er studiet for videre studier?
- I hvor stor grad knytter undervisningen i studieprogrammet an mot relevante problemstillinger fra arbeidslivet?
- Hvor godt bidrar eventuell praksis til å forberede studentene til arbeidslivet?
- Hvordan forventes samfunnets kompetansebehov å endre seg, og hvordan kan programmet tilpasses disse endringene?
- Hvor godt forberedes studentene på en internasjonal karriere?
- Bidrar studieprogrammet til å oppøve studentenes evne til å identifisere etiske dilemma og gjøre etiske avveininger?

Kilder:

- Studiebarometeret (nasjonalt)
- Markedsundersøkelser, uttalelser fra samarbeidsfora, næringslivsring, råd for samarbeid med arbeidslivet, aktuelle avtakerbedrifter, kandidatundersøkelser og lignende

8.3.8 Rekruttering

Relevante spørsmål:

- Er rekrutteringen av studenter til studiet stor nok til at det kan opprettholdes et tilfredsstillende læringsmiljø og stabilt studietilbud?
- Hvordan er utviklingen i rekrutteringen (antall primærøkere, antall møtte kandidater og karakternivå)?
- Er det grunn for å gjøre endringer i eventuelle opptakskrav eller i beskrivelser av anbefalte forkunnskaper?
- Hvis relevant, hvordan er utviklingen i rekrutteringen med hensyn på sosiodemografiske forhold (kjønn, bosted, etnisitet og lignende)?

- Er informasjonen om studieprogrammet på NTNUs nettsider og rekrutteringsmateriellet dekkende og oppdatert?
- Er det gjennomført rekrutteringstiltak for studieprogrammet? I så fall, hvilke og med hvilken effekt?

Kilder:

- DBH¹⁷
- FS¹⁸
- BEVISST¹⁹
- Star Tableau²⁰

8.3.9 Gjennomføring og frafall

Relevante spørsmål:

- Hvordan er gjennomføringsgraden for studieprogrammet, og er utviklingen tilfredsstillende?
- Hvor stor andel av studentene gjennomfører på normert tid?
- Når i studieløpet skjer frafall?
- Hva er årsakene til frafall? Er det gjort tiltak for å redusere frafall? Hvilke – og hvordan har de virket?
- Hvordan er utviklingen i antall interne overganger inn til og ut av studieprogrammet?
- Hvordan er utviklingen i studentenes karakterer? Og i strykprosent?
- Hvordan har sammenhengen mellom karakterene i studiet og karakterene fra videregående skole utviklet seg?

Kilder:

- DBH
- FS
- BEVISST
- Star tableau
- Emnerapporter
- Studieprogramrapporter

8.3.10 Internasjonalisering

Relevante spørsmål:

- Er det etablert ordninger for utvekslingsopphold i utlandet?
- Er ordningene for studentutveksling tilpasset studieprogrammets nivå, omfang og egenart?
- Hvordan sikres tilstrekkelig kvalitet på internasjonale emner som innpasses i studiet?
- Er ordningene for utveksling beskrevet i programmets studieplan?
- Hvordan introduseres studentene til internasjonale perspektiver i fagområdet?
- Gir studentutveksling og utdanningssamarbeid med utenlandske universiteter en merverdi for studieprogrammet?

Kilder:

- Studieplan
- Spørreundersøkelse

¹⁷ [Database for statistikk om høgre utdanning](#)

¹⁸ [Felles studentsystem](#)

¹⁹ [NTNUs system for virksomhetsstyring](#)

²⁰ [Datavarehus med studentdata](#)

9 Form på evalueringen

Det anbefales at evalueringsrapporten(e) inneholder følgende kapitler:

1	Forside med navn på studieprogram og dato for evalueringen
2	Oppsummert liste over rapportens anbefalinger
3	Nøkkelinformasjon om studieprogrammet (f.eks. nivå, antall studieplasser, vertsfakultet)
4	Utvalgte kvalitetsområder (ta gjerne med begrunnelser for hvorfor disse er valgt av dekan eller evalueringspanelet)
5	Evalueringspanelets sammensetning
6	Valg av metodikk for evalueringen
7	<p>Analysér av kvaliteten i studieprogrammet</p> <p><i>Analysene skal omfatte hovedtemaene for periodisk evaluering som oppgitt i NTNUs kvalitetssystem og gjengitt i kapittel 8 i denne veiledningen. Analysene kan gjerne gis følgende struktur:</i></p> <ul style="list-style-type: none">i. <i>Beskriv dagens situasjon gjennom å drøfte relevante spørsmål (eksempler på spørsmål i kapittel 8)</i>ii. <i>Beskriv programmets styrker – hva fungerer bra?</i>iii. <i>Beskriv programmets utfordringer eller problemer – hva kan bli bedre?</i>
8	<p>Anbefalinger til hvordan kvaliteten i studieprogrammet/studieprogrammene kan styrkes</p> <p><i>Anbefalingene kan gjerne sorteres i to kategorier:</i></p> <ul style="list-style-type: none">i. <i>Forslag til kortsiktige utbedringstiltak: Hva kan gjøres innenfor ett til to år?</i>ii. <i>Forsalg til langsiktige utviklingstiltak: Hva kan gjøres på lengre sikt, dvs. tre til fem år?</i>
9	Konklusjon om hvorvidt studieprogrammet anbefales videreført, endret eller nedlagt

I likhet med årlige programrapporter skal periodiske evalueringsrapporter lagres og gjøres tilgjengelige i KASPER²¹.

²¹ [Verktøy for kvalitetsutvikling av studieprogram, portefølje, emner og revisjon \(KASPER\)](#)